

דף מד.

א"ח סימן תרל פ"ה יב

עין משפט א.

יב. טו. יכול לעשות מחבירו דופן לסוכה א להכשירה אפי' ביו"ט ב ובלבד שלא ידע שהוא עומד שם בשביל מחיצה ג, אבל בחול אפי' יודע מותר.

הגה: מ"מ לדופן רביעית ד אפי' ביו"ט מותר גם אם הוא מיידע אותו.

א"ח סימן שמו פ"ה א

עין משפט ב.

א. אסור לעשות אהל בשבת ויו"ט ה אפי' אהל עראי, ודוקא גג אבל מחיצות מותר י, ואין מחיצה אסורה אלא במחיצה המתרת ז

א. וא"צ לקושרו שם, אבל אם עושה מחיצה מאדם שוטה צריך לקושרו כמו בבהמה, ובאדם חרש שאינו שומע ואינו מדבר ספק אם צריך לקושרו. כה"ח אות ע"ו.

ב. וכגון שיש דופן ברוחב טפח סמוך לסכך שהאהל של הסכך כבר קיים דאי לאו הכי ג"כ אסור לעשות הסכך קודם הדפנות. כה"ח אות ע"ז.

ג. וי"ח דאם הוא מיידע אותו הוי מחיצה ואין לעשות מחיצה ביו"ט משום בנין, וכשלא מיידע אותו הוי מחיצה העשויה בשוגג. מ"א ס"ק י"ט.

ו"צ"ל שאיירי באדם שאינו ת"ח שיודע הלכות שאדם מועיל לדופן, אבל אם הוא ת"ח שיודע הדין ממילא יודע בשביל מה הוא עומד שם ואסור. כה"ח אות פ"ג.

ד. שהיא מחיצה שאינה צריכה אלא תוספת לאהל ולמחיצה שיותר. לבוש.

ה. וי"ח שבת ק"כ, מימרא דרבי יוחנן, והאיסור משום גזירת בנין, ואהל קבוע חייב משום בונה, ע"כ אין עושין אהל עראי לכתחלה ולא סותרין אהל עראי גזירה משום אהל קבע. ואם בנה או סתר אהל עראי פטור אבל אסור. רמב"ם פ' כ"ב מהלכות שבת, ואהל עראי היינו שעושה אותו לפי שעה ולא להיות שם קבע. רש"י שם. גם בתוספת אהל קבוע חייב חטאת כל שיש בתוספת רוחב טפח.

ו. מטריה העשויה להגן מפני החמה או הגשמים אסור לשאת אותה בשבת או ביו"ט, וכ"ש לפותחה, אבל לומר לעכו"ם שישאנה להגן עליו מותר, ברכי יוסף אות ב', ויש מי שמתיר לנושאה ביו"ט אם היתה פתוחה מערב יו"ט, אבל בשבת שיש איסור הוצאה אסור גם בהיתה פתוחה מע"ש, ובנו"ב מה"ת או"ח סי' ל' אסור גם בפתוחה מערב יו"ט משום מראית העין וכתב הכה"ח באות ג' דהבא להקל מכשיל את הרבים, וכ"כ בבן איש חי פ' שמות אות ח'. והוסיף דאסור ג"כ לטלטלה בשבת משום מוקצה ע"ש. כה"ח שם.

ז. היינו מחיצה עראית מותר אבל קבועה אפשר דחייב, כה"ח אות ה'.

ז. כדעת התוס' שם ודלא כרש"י דס"ל דאפי' מחיצה המתרת מותר כשהיא מהצד, ומחיצה היינו של עשרה טפחים ומגעת עד הארץ או מלמעלה עד פחות מג' טפחים מן הארץ שמדין לבוד היא מחיצה, כמ"ש הב"י בס"י תק"ב.

טלטול ח.

הגה: אבל מחיצה הנעשית לצניעות^ט בעלמא מותר, וע"כ מותר לתלות וילון לפני הפתח^י וכן פרוכת לפני ארון הקודש^כ, ובלבד שלא יעשה אהל בגג טפח.

הגה: מותר לעשות מחיצה מפני השמש או הקור או שלא יכבו הנרות^ל ע"י הרוח, אבל לעשות מחיצה להתיר לו על ידה לעשות צרכיו אסור^מ אם לא שהיה שם מבעוד יום טפח^נ שאז מותר להוסיף עליה בשבת.

עין משפט ג. או"ח סימן שמו סעיף ב

ב. קורות עץ שפורסין עליהם מחצלת לצל, אם יש ברוחבן טפח או

ח. וה"ה להתיר סוכה כגון שיש לו סוכה עם שני דפנות ורוצה לעשות מחיצת עראי לדופן השלישית כדי להכשירה כמבואר בסי' תר"ל, ולהתיר טלטול, כמבואר בסי' שס"ב, דכיון שחשבינן לה לענין היתר טלטול או להכשר סוכה הו"ל כבונה.

ט. כגון להפריד בין נשים לאנשים, ב"י בשם המרדכי פ' כירה, ט"ז ס"ק א'.

י. אע"פ שקבוע שם כיון שכולו נע ונד ברוח מצויה וגם אינו מעכב להולכים ועוברים דרך שם נקרא לא קבוע, אבל אם קבע אותו מלמעלה ומלמטה ומן הצדדים בענין שאין מזיזין אותו ממקומו אסור משום בנין, אלא דסתם וילון אין קובעים אותו כל כך וע"כ מותר, ב"י. אבל אסור לעשות תוספת אהל קבוע מ"א ס"ק א' וזה אסור מן התורה אם יש בתוספת זו טפח, כה"ח אות י'.

י מי שנפלה סוכתו בליל יו"ט הראשון אסור לומר לעכו"ם להניח עליה סכך, כיון שעשויה לח' ימים או לט' הוי אהל קבע ויש בזה איסור תורה ולא הותר רק שבות דשבות במקום מצוה, כה"ח אות י"א.

י גם אם נשאר מהסכך שיעור טפח אסור להמשיך עליו כיון שבאהל קבע לא התירו תוספת אהל ויש בזה חיוב חטאת אם יוסיף, וע"כ אסור לומר לעכו"ם ג"כ שיפתח הסכך שנתגלגל מהרוח ביו"ט.

כ. לתלות מחיצה המצויירת מותר אפי' שהיא קבועה כיון שאין עליה שם מחיצה. כה"ח אות י"ב.

ל. הגם שמצוה לאכול לאור הנר בליל שבת ויו"ט, מ"מ מותר לעשות מחיצה בפני הנר שלא יתכבה ואין זה נקראת מחיצה המתרת, משב"ז אות א'.

מ. דע"פ הדין אסור לו לעשות דבר זה והמחיצה באה להתיר האיסור, ועיין בכה"ח אות י"ז.

נ. חוץ מקיפולי הוילון דהקיפולין אפי' יותר מטפח לא מהני שאין זה נעשה בשביל המחיצה, וכמבואר אח"כ בסעיף ב' בשו"ע.

ו ואם עבר ועשה מחיצה אפי' במזיד מפני הנר או מפני הספרים להתיר איסור, מותר כיון שאינו אלא איסור דרבנן, כה"ח אות כ"א.

אם אין בין אחת לשניה ג' טפחים שנחשבים כאהל ^ב ומותר לפרוס עליהם בשבת מחצלת דהוי תוספת אהל עראי ומותר.

ג. מחצלת שפרוסה כדי רוחב טפח מותר לפרוס שאר המחצלת בשבת ובלבד שהטפח הוא חוץ מן הכריכה ^ע.

עין משפט ד. אר"ח סימן תרל פעיף יא

יא. יד. עושים מחיצה מבעלי חיים ^ב והיינו שקושר שם בהמה לדופן.

עין משפט ה. אר"ח סימן תרל פעיף יב

עיינ לעיל עין משפט אות א.

אר"ח סימן שטו פעיף א

עיינ לעיל עין משפט אות ב.

דף מד :

עין משפט א. אר"ח סימן שסב פעיף ה

ה. ז. בכל עושים מחיצה בין בכלים בין בחבלים או בקנים, ובלבד שלא יהיה ריוח בין אחד לחבירו ג' טפחים. ומותרים עד סאתים ^ז אפי' ליחיד ובישוב ^ק.

ס. עירובין ק"ב, ואם אמרינן לבוד בכלים כגון בעריסה הדבר תלוי במחלוקת רש"י ותוס', כה"ח אות כ"ב, וע"כ בעריסה או בעגלת תינוק אין לפרוס בשבת סדין אם לא שפרס טפח מע"ש.

ט. כשאין בין קנה או קורה אחת לשניה ג' טפחים שנחשבים כאהל היינו לענין שמותר לפרוס עליה מחצלת, אבל לא נקרא אהל לענין שאסור לעשות כן בשבת ולהעמיד קנה ליד חבירו בפחות מג' טפחים, או חוט ליד חבירו בתוך ג' טפחים, תוס' בעירובין ק"ב ע"א, כה"ח אות כ"ה.

ע. דאין סביב העיגול בחשבון אלא מה שפרוס מחוץ לעיגול, ב"י מ"א ס"ק ה'.

פ. והיינו בכפותה שלא יכולה לברוח, ולא חשו לצער בעלי חיים דבמקום מצוה לא חיישינן, וגם משום מצוה הבאה בעבירה לא הוי. כה"ח אות ע"ד.

ואם יש חלל בין רגליה צריך למלאותו. מגמ' סוכה כ"ג ע"א.

צ. אבל יותר מסאתים מותר לטלטל רק בד' אמות כיון שזו מחיצה גרועה ולא לדירה.

ק. אף שבישוב יכול להשיג לעשות מחיצה גמורה.

ואפי' בבעלי חיים עושים מחיצה ובלבד שיהיו כפותים ^ר, ואפי' באנשים שעומדים זה אצל זה בפחות מג' טפחים ^ש, ואפי' כשהם מהלכים חשובים מחיצה, והוא שלא ידעו ^ת שהעמידו לשם מחיצה, ואפי' אחד מהם יודע אסור, וה"ה אם קרוב הדבר שידעו שהם לשם מחיצה אסור.

או"ח סימן תה סעיף ד

ד. מי שיצא מחוץ לתחום שלא לדעת, מותר לעשות לו מחיצה של בני אדם שערכו לאותו רוח ויכולים לילך שם ויעשו סביביו כמו מחיצה ויכנס לעיר, והוא שאותם בני אדם לא ידעו שנעשית בהם מחיצה ^א. אבל אם יצא מדעת אסור שהרי גם אם יהיה בתוך מחיצות גמורות אסור לו לחזור לעיר ^ב.

או"ח סימן תרל סעיף יב

עיין לעיל דף מד. עין משפט אות א.

או"ח סימן שמב סעיף ז

עין משפט ב.

ט. י"א שלא יעמיד אותם האדם שרוצה להשתמש במחיצה זו ^א, אלא יעמיד אותם אחר שלא לדעתו.

הגה: ואין לעשות מחיצה של בני אדם אלא בשעת הצורך ובשעת הדחק.

הגה: אם שכח דבר אחד ברשות הרבים, עדיף להוליך שם תינוקות ^ד שיביאו הדבר בלא מחיצה מאשר לעשות מחיצה של בני אדם, וגדול יביאו.

ר. וינינו מבעוד יום, והטעם דבעינן כפותים שלא יברחו, וגם שלא יהיה אויר יותר מג' טפחים בין רגלי הבהמה לארץ, אבל כשהיא כפותה יושבת על הארץ, מיירי שיש לה גובה עשרה טפחים אחרי ישיבתה לארץ, מ"ב אות ל"ו.

ש. ה"ה דהוי מחיצה לדבר דברי תורה נגד מקום שאינו נקי, מ"ב אות ל"ח.

ת. וינינו דבמחיצה כזו אין בה משום בנין בשבת, מ"מ אסור כשידעו כדי שלא יבואו לזלזל באיסור שבת, מ"ב אות ל"ט.

א. עיין בסי' שס"ב בענין המחיצה מבני אדם.

ב. כמו בסעיף ו'.

ג. שלא יבוא ג"כ לזלזל באיסור שבת וכמו בעומדים עצמם שבעינן שלא ידעו מטעם זה.

ד. וינינו ובלבד שהתינוק לא ידע שחפץ זה של אביו כי אז להנאת אביו עושה וצריך למחות בו שלא יטלטלנו. מ"ב אות מ"ד.

עין משפט ג.

או"ח סימן שסב פעיף ה

עיין לעיל עין משפט אות א.

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן תז פעיף ב

ב. היה יוצא ברשות והולך בדרך ואמרו לו כבר נעשית המצוה, יש לו ממקומו ה' אלפים אמה לכל רוח, ואם היה מקצת התחום שיצא ממנו מובלע באלפים אמה שיש לו ממקומו הרי חוזר למקומו וכאילו לא יצא ו'.

ה. שאמרו לו שם.

ו. ואז יש לו אלפים אמה סביב ביתו כמו שהיה בתחלה, אך מפסיד האלפים אמה שנתנו לו חכמים ממקומו שהלך שם, מ"ב אות ח'.